

КВІТЕНЬ

1981

Київ

КВІТЕНЬ

БЕРЕЗЕНЬ

МАРТ

АПРЕЛЬ

МАЙНІ

ЧЕРВЕНЬ

Виходить з січня 1927 р.

№ 8 (1098)

Ціна номера 20 коп.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

З РАДІСНИМ,
МИРНИМ
ПЕРВОМАЄМ,
ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

ТРАВНЯ!

СЛАВА ТВОРЧОМУ ТРУДУ!

ПЕРЧАНСЬКА ТРАВНЕВА СПІВАНКА

Перша,
в ногу з Первомаєм,
П'ятирічки йде весна!..
Пропорами розквітає
Наша рідна сторона...
Сонце радісно сміється...
Піднялось нове зело...
Все співає... Навіть Перця
На співанки потягло.

А чому б то й не співати,
Добрі люди, і мені
В цей прекрасний час крилатий,
В дні чудові весняні?!

Чи ж судилося так од роду,
Що мені до співу — засі,
Що в співучого народу
Не співучим я удавсь?

Ні, братове, і у Перця
Є на пісню привілей!
Тож сама співанка рветься
Просто з серця — до людей!

До всіх, знаних і не знаних,
Що в майбутнє стелять путь —
Укладають наші планы,
Хліб ростять і сталі кують.

На все добре, на все краще
Ім співанку що веду...
Слава людям роботающим!
Слава чесному труду!

Хто не любить дармування,
В кого честь і совість є,
Тим — співанка-віншування
І шануваннячко мое!

Всім, кому до серця — справа,
А не «галочка» у звіті, —
Ця співанка нелукава,
Щира шана ще й — привіт!..

Але я не міг би спати,
Бо на душу взяв би гріх,
Тут забувши «вшанувати»
Ще й клієнтіків своїх.

Хоч вони і різні зовні,
Але спільну мають суть:
В день новий
малошановні
В багажі баласт несуть.

Той — тираду, мов руладу,
Так заверне, що — ай-ай!..
Хоч за плату на естраду
Чоловіка випускай!..

І течуть, течуть красиві
Словеса, слівця, слова;
І у тій словесній зливі
Справа топиться жива...

Той — пером папір скородить,
Не одводячи руки, —
Плодить, плодить, плодить, плодить
Настанови, вказівки.
І летять (аби летіти!),
Мов з-під стріхи горобці,

Канцелярства любі діти —
Легокрілі папірці...

Той — поважно так і строго
Возідає, мов паша;
На параграфи у нього
Вся застебнута душа!
Він — мов брила незборима,
Зупиняє все нове,
І наче в бога за дверима
За параграфом живе.

Той — узяя собі охоту
Споживати легкий хлібець:
Лиш за явку на роботу
Пхає гроші в гаманець.
Пальцем в носі колупає
Всі ці трудо-вихі-дні,
Глядь — вже й премію впихає
В гаманець до зарплатні.

Інші ж — раді б в обі жмені
Прихопить, у діві руки —
Чи з державної кишени,
Чи у ближнього ж таки:
Спекулянти, торбохвати,
Липкорукі на хабар —
Кожен лізе щось урвати,
Десе наюхати «навар»...

Всім байдужим, заскорузлим,
Та іще й отим усім,
У багно душою вгрузлим,
Замість співанки — повім:

Той, хто діла не пильнує,
З кого — лиш на гріш пуття,
Хай для себе не планує
Спокійненського життя!

Тих, що хочуть на дурничку
Створить собі едем,
Ми ухопимо за гичку
І до тими приведем!

Все ми зробим, як годиться:
В нас бо плани — не на рік!
Тим-то «вільна» загряниця
Люто гавкає в наш бік.

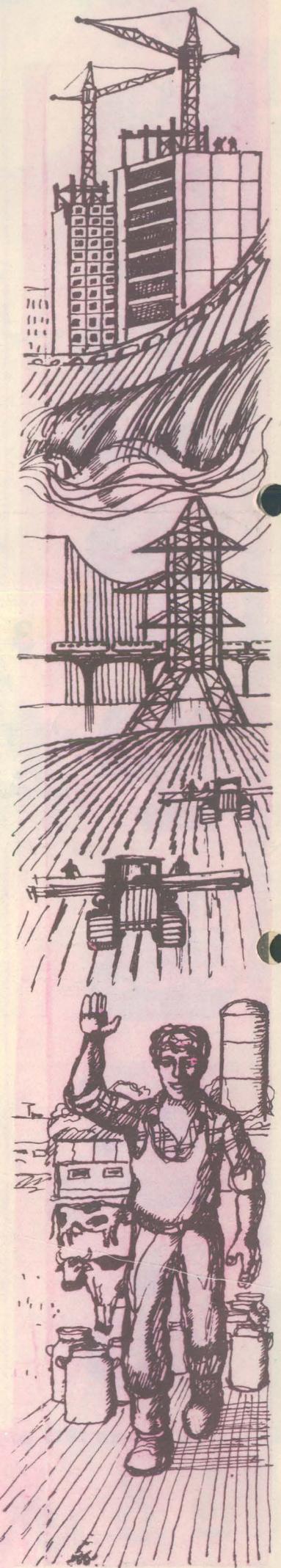
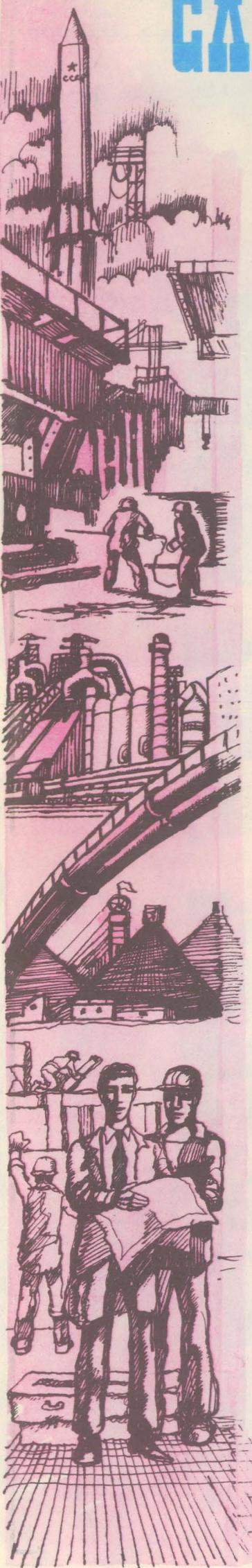
Ворог казиться неситий,
Мов на прив'язі кудлай:
Раз не в силі укусити,
То обгавкаю бодай!

А ми знаємо — не вперше! —
Чим кінчается усе:
Час біжить, собака бреше,
Вітер, сказано ж, — несе!

Ну, а нам — своє робити:
До своєї йти мети,
Із людьми — по-людські жити,
Рідну землю берегти.

Нам — творити! І, при тому,
Все — доводить до ладу!..
Слава ж люду трудовому!
Слава творчому труду!

Співанку Перця записав
Д. МОЛЯКЕВИЧ.

ПО-СІМЕЙНОМУ

Святковий репортаж

Він підвісся.

— Вибачайте, але в мене через десять хвилин починається наряд. Мушитити...

Коли він вийшов, я запитав секретаря парткому шахти Валерія Петровича Кондрашіна, яку найхарактернішу рису він міг би відзначити у вдачі бригадира Негруци.

— Це важко, — по паузі зауважив Валерій Петрович. — І все ж коли вже називати якую одну рису, то, передусім, згадав би про скромність Петра Семеновича.

Отже, скромність. А чи легко бути скромним? Звичайно, дуже легко, коли ти в неповних вісімнадцять років приїжджаєш із села на півдні Вінниччини до Донецька і тебе через такий серйозний недолік, як молодість, не приймають на шахту. І навіть до гірничо-промислової школи, котра готове шахтарів, теж іще не беруть. Тоді мимоволі будеш скромнягою.

А спробуй залишитися скромним, коли ти: а) бригадир комплексної бригади, в якій працює 160 чоловік; б) Герой Соціалістичної Праці; в) член бюро Київського районного партії Донецька; г) депутат обласної Ради народних депутатів вже третє скликання підряд; д) член республіканського комітету профспілки вугільників; коли тебе обирали делегатом ХХV з'їзду Компартії України, а нещодавно ти повернувся з ХХVI з'їзду КПРС, куди був делегований комуністами Донеччини. За таких умов, погодьтесь, зберегти скромність не так-то й легко. Петру Семеновичу це вдалося.

І ще одне відразу впадає у вічі навіть людині, котра вперше стрічається з Петром Семеновичем. Це його любові до рідної шахти. Він цієї любові й не приховує.

— Не уявляю собі життя без шахти. На жодну роботу не проміняв би нашої. — Потім, немовби обґрунтовуючи своє твердження, мовить: — Адже шахта дала мені все: улюблена праця, хороший заробіток, і квартиру шахта дала, і сім'ю. В усіх смысах — сім'ю.

Виявляється, коли щойно почав працювати на шахті, запримітив молоду тернопільчанку Марію, котра теж тоді тут працювала, плитовою. (Здогадавшись, що я далеко не найкращий знавець шахтарських термінів, Петро Семенович, не вдаючись у деталі, тлумачить: «Плитова — це людина, від якої залежить подача порожніх вагонеток під вугілля»). От і почав молодий шахтар загравати з шахтарчкою, щоб вона, значить, вагонетки йому своєчасно подавала. І не зчусвя, як зрозумів, що тягне його до дівчини вже й без тих вагонеток. І побралися. І гарно живуть, впевнено й успішно наближаючись до свого «срібного» весілля. І милуються дощуками. Валентиною, котра працює на комсомольській роботі, і Іриною, яка вчиться в політехнічному інституті.

Ну, а щодо сім'ї, про яку співається в пісні «Шахтеры — дружная сем'я», то вона — ця сім'я — теж славна і дружна. У 1970 році на шахті вперше запровадили на видобутку вугілля механізований комплекс КМ-87. Тоді, власне, й створили комплексну бригаду, яку очолив Петро Негруци. А вже через три роки, за успішне освоєння комплексу й доведення добового навантаження на вибій до двох тисяч тонн, бригадирів П. С. Негруци було присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці. Орденами й медалями нагородили багатьох членів бригади.

Сім'я справді дружна. І живе однією думкою: як би дати на-гора побільше вугілля. Це коли сім'я перевбуває в лаві. А піднялися на поверхню і вже — хто куди. Віктор Кубасенко простує в політехнічний інститут, де вчиться на вечірньому відділенні. Здобуває вищу освіту і Петро Кушнарьов. А Іван Бойченко вчиться в технікумі промавтоматики. Тим часом поважніші віком Дмитро Гусаров і Іван Панченко (ім уже по 46) кожну вільну хвилину використовують, аби посидіти над лункою. А потім розповідають, що зловили отаке-енну рибину! Гірничий майстер Олексій Шейн і робітник очисного вибою Юрій Новиков нишпоряте по книжкових магазинах у пошуках цікавої книжки. Обидва мають добре домашні бібліотеки.

Має своє хобі і бригадир. Він — автомобільник і кінолюбитель. Не любить відпочивати, сидячи на місці. Як тільки надходить відпустка, сідає у власну «Волгу» М-24, бере дружину, кіноапарат (а раніше і дочок, тепер ті старшим стали, нема ім коли у відпустку з батьками їхати), — і майнув собі у Ленінград, чи в Прибалтику, чи в Молдавію.

Коли вже зайдла мова про різноманітні хобі, то вже якось само собою вихопилося в мене: а як воно з тим захопленням... ну, котре поетично називають зеленим змієм. Як, запитав, цю проблему розв'язуєте?

— Нема такої проблеми, — пояснив Петро Семенович. — Через те нема проблеми, що нема в бригаді пияків. А пияків нема через те, що це дуже дорого коштує. Уявіть собі, приходить людина на зміну, а від неї, пробачте на слові, тхне. Звісно, в лаву такого не допускають. Пишуть прогул. А це — не багато, не мало — більше половини місячного заробітку пропало. Якщо згадати, що середній місячний заробіток робітника бригади складає десь п'ятсот карбованців, то порахуйте, у що обходиться один прихід на роботу «під газом». Ви погодились би?

— Ні, — кажу. — Справді дорогувато.

— Отож і вони не погоджуються. І нема проблеми.

Потім Петро Семенович нагадує, що в цьому плані ще немало попрацювали країна, досвідчені робітники бригади, наставники. Такі, як Євген Гнєздилов, Іван Гусєв. Багато сил віддають вони молоді. А зараз це особливо важливо, бо йде інтенсивне омоложення бригади. Чимало старих майстрів пішло на заслужений відпочинок. А від наставника, ой, як багато залежить! Це Негруці знає із власного досвіду. Прийшов колись у бригаду з професійно-технічного училища один молодик, котрий там так хвацько себе поводив, що його навіть не атестували. І це, уявіть собі, в училищі, де прагнуть всіх атестувати, інакше браком у роботі вважається. Ну, не атестували, а далі тримати в училищі не можуть. І прислали хлопця в бригаду Петра Семеновича. Результат: минуло кілька років — і вийшов з хлопця чудовий робітник, комбайнєр, нагороджений недавно орденом.

— Як же ви працювали з ним?

— Як? Не знаю. Просто жили однією сім'єю, просто працювали. Наче само собою так вийшло. По-сімейному...

Гарно і просто сказано.

Але ж ми добре знаємо, що в житті само собою мало що робиться.

О. КРУКОВЕЦЬ.

м. Донецьк.

Шахта імені О. Ф. Засядька.

Кат чілійського народу Піночет хвальувато заявив, що він знищить марксизм.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

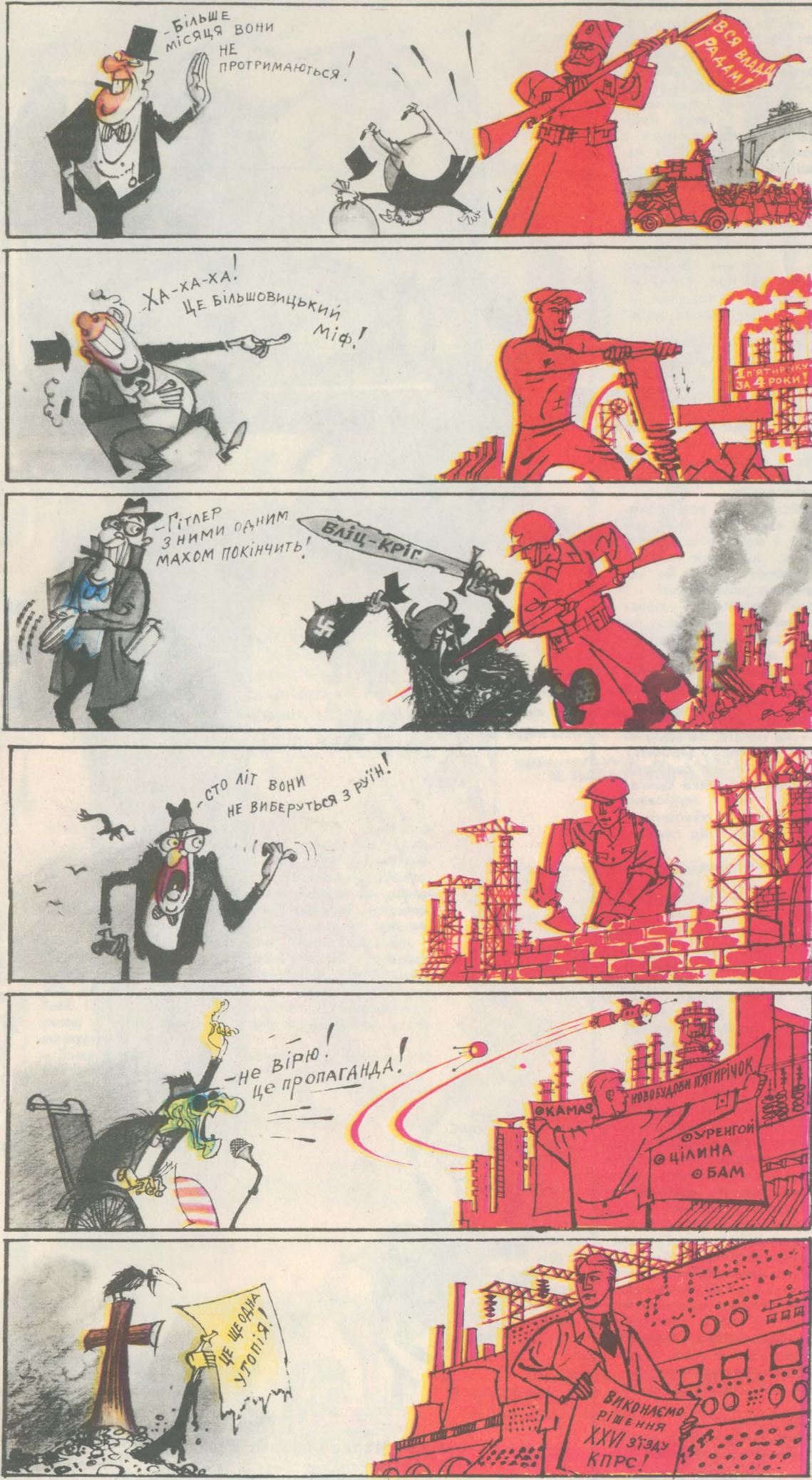

Карл Маркс і карлик Піночет.

«Скільки разів за цей час нам передрікали неминучий провал. Скільки разів нас намагалися примусити відмовитись від намічених цілей. Скільки разів наші противники намагалися запевняти нас у тому, що ми помиляємося, що шлях наш невірний... І чого ж? — Про більшість цих людей давно вже забули. А соціалізм живий!»

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

КОЛІНКОРТ

Ще і небо не сіріє,
І кругом панує сон,
Та в роботу, як в стихію,
Порина Хома Заслон.

Бо не може без роботи,
Хоч на пенсії давно.
Підмітать, рубать, полоти:
Де трудитись — все одно!

І хоча в селі отому
У повазі дід Хома,
Звуть старого, всім відомо,
Колінкортом жартома.

Що за слово чудернацьке?
Де почуте і чиє?
Тільки ним він завжди хвацько
Мові перцю додає.

Як запросять на гостину,
Першу чарку спорожня —
І давай у ту ж хвилину
Про Мілорда, про коня:

«Був у мене, значить, браця,
В громадянську кінь-вогонь:
Сам любив стрілою мчаться;
Ex, Мілорда не підгоны!»

Не чека, було, команди —
Жме на ворога Мілорд.
Рознесемо білу банду —
І порядок. Колінкорт!»

Вип'є другу, бадьористо
Забалакає хутчій:
«Бив я, браця, і фашиста,
Ось, як зараз, бачу бій:

Не вщухає канонада,
Лізуть «тигри» кожну мить.
Вже аж плавиться гармата,
На мені усе горить.

Ставлю «тиграм» тим «печатки»:
В лоб вціляю чи у борт.
Розтрошив іх два десятки.
Єсть, порядок. Колінкорт!

А як третю дід подужа,
Глянуть люди: ну, козак!
Червоніє, ніби ружа,
І продовжує отак:

«Нищив погань без упину!..
А заключний свій акорд
Розрядив я по Берліну.
Перемога! Колінкорт!»

Наче струни, в діда жили,
Гнів розпалює його:
«Ще хвата у мене сили:
Є ще порох — о-го-го!»

Та як стукнє кулачищем!
Аж луна медалей дзвін:
За Москву, Кавказ, а нижче —
За Варшаву, за Берлін!

Отакої дід закваски:
Все при ділі — не дріма.
Він — реальний, не із казки —
Колінкорт — Заслон Хома!

Петро ПІДКОВА.

ЛИСТ У КАНАДУ

КАНАДІЙСЬКОМУ СЕНАТОРОВІ ПАНУ ЮЗИКУ У ВЛАСНІ ДЕРЖАВНІ РУКИ

Мосьпане Юзику!

Хай вам там у Канаді файненько мається, будеться та не словобудиться, як кажуть на нашій славній Україні, звідкіль походять і ваші батьки, котрих горе і зліди загнали у давні лихі часи на заокеанські землі шукати країною долі.

Повірте мені, ясний мосьпане, що я дуже не хотів вам писати цього листа. Просто не хотілося, повірте, доброго весняного настрою собі псувати. Повірте, ще раз прошу вас, що коли пишеш подібні неполюбовні послання, та ще, вибачте на слові, таким троглодитам антирадянщини, як ви, мосьпане сенаторе, то навіть у загартованого нашого брата сатирика, котрому на руку написано завжди мати діло з усякою нечистою силою, на душі твориться щось таке канудне, таке гідке, наче тобі за пазуху хтось холодних жаб накидав.

Може б я і махнув на вас і ваш крикликий виступ рукою, керуючись мудрою українською пропівдкою — «Бог співає, вона довга, — та вчора вранці заходить до мене мій сусід — ветеран славної гвардії київських арсенальців Петро Степанович Дудко, батька якого — теж робітника-арсенальця, у 1918 році петлюрівці розстріляли за участь у січневому збройному повстанні проти петлюрівської Директорії, і каже мені:

— Чули?

— А що, Петре Степановичу, я мав почуття?

— Та випадково почув, як передавали з-за «бугра» (так у нас прозвали люди ворожі закордонні радіоголоси — Ф. М.), що в Канаді, у їхньому парламенті, чи сенаті, не скажуть вже точно, влаштували ревіссько-поминки по Директорії. Бачте — згадала баба дівера, що хороший був.

А найбільше варнякав на тому збіговиську якийсь сенатор Юзик, і, нічтоже сумнівався, як той казав, доварнякався до того, що запевняв, ніби ми тут спимо, а Директорію бачимо, ждемо її не діждемося, бо вона, бачте, принесла українцям таку високу демократію, таку розпрекрасну свободу, яка нині є лише в Канаді. Ну, рай небесний та й год! Живи і радуйся, живи і радуйся! Цей сенатор запевняв, що й за упокій душі Петлюри ми ревно молимося денно й нощно. Того самого Петлюри, того «лицаря», котрій розстрілями, шибеницями, шомполами й масовими погромами утверджував у містах і селах України «свободу» й «демократію», проголошенню Директорією, тією самою, про яку колись співали:

У вагоні Директорія,
Під вагоном — територія.

Ну, а потім, як писав наш славнозвісний Остап Вишня, дуже швидко не стало ні території, ні Директорії!

— Я розумію, що писати таким панкам-варякам — не мед їсти, але ви наберіться терплю і все-таки напишіть. Напишіть, хай той пан Юзик приде до нас на Україну, ну хоча б у наш славний Київ та нехай завітає хоча б на наш «Арсенал» і спитає: «А чи не хочете ви, шановні добродії, щоб вами знову правувала богопомазана демократична Директорія?»

Ми б йому розказали, як арсенальські пролетарі — а це таки історія — відповіли на подібне питання ще шістдесят три роки тому, як вони били і в хвіст, і в гриву і «демократичну» Директорію, і петлюрівсько-куркульське воїнство. Але запевніть того Юзика, що бити ми його не збираємося,

навіть пальцем не зачепимо. Ми люди виховані й лежачих не б'ємо. Ну, може, по старій робітничій традиції посадимо в тачку, та під дружиній освіст прокатаемо до заводської прохідної. Може, ці «урочисті» проводи хоч трошки протрутуть йому мізки, може, хоч трохи йому заціпить.

Я запевнив, файній мосьпане Юзику, свого сусіда Петра Степановича, що українські буржуазні націоналісти не з тієї глини ліплені і не тим ликом шіти, щоб ім чимось можна було протерти мізки, щоб ім чимсь можна було заткнути луджену антирадянську пельку. Для них не існує ні реальних фактів, ні історичних уроків, ні правди життя. Давно відомо, що сліпа злоба буває ще більш жалюгідною і ницюю духом, ніж непрохідна глупота. А лютої, я б сказав, скаженої, антирадянської злоби вам не позичати. Саме вона — люта антирадянська злоба — це і є та піч, від якої ви ведете свій холеричний, жалюгідний, свій сміхоторваний націоналістичний танок ось уже друге півсторіччя.

Ось і ви, файній мосьпаночку, будучи вже добре підтоптаним — вам уже, слава Богу, 68-й годок накручує на спідометрі машина життя, а ви й не збираєтесь, по всьому видно, злазити з антирадянської шкапи. Вона ця, шкапа, вже до того заїджена, вже до того хирлява, вона так уже грімкотить сухими своїми ребрами, так уже сопе й задихається, що ось-ось складе свої старечі кістки на скотомогильнику історії, а ви й не думаете злазити з неї. Еге ж, де там злазити! Еге ж, дивіться, мовляв, який я козарлюга, який я бойовик! Я ще покажу цим радянцям, наї його шляк трафить, де Макар телят пасе!

У цьому зайвий раз переконує мене ваш воївничий виступ на поминках усопшої в бозі Директорії.

Повірте мені на чеснім слові, мосьпане Юзику, повірте, грізний канадський сенаторе, що всі ва-

ші антирадянські варнякання, всі ваші погрози радианському українському народові, як той казав, до Феньки. Не такі, як ви, його не раз уже страхи, а що з того вийшло? Отож не сходьте даром паром, мосьпане Юзику!

Трошки вище я згадав про вашу антирадянську шкапу, а хочу закінчити цього листа сивим волом, вірніше волячою шкуркою. В давню давнину великою популярністю користувалася на Україні народна притча про бідного Кирика й захерливого попа. Довідався цей попик, що в Кирика завелися гроши, і йому до різачки біля пупа захотілося почути Кириків капітал. От зарізав він вола, здер із його шкуру й кожної ночі, нап'ялючи її на себе замість ряси, ходив лякати Кирика. Все сподівався, що той перепудиться такого страховидла й піп прибере чужі гроши. Лякав, лякав піп Кирика, а Кирик так і не злякався. Зате піп вскочив у страшну халепу. Волова шкура стала його вічним супутником. У притчі так і сказано:

Бо волова шкура та до його тіла
Приросла, пристала, гейби прикипила.

Тож зважте хоч на цю притчу, мосьпане Юзику. Не здумайте лякати нас ще й на такий манір, як хотів злякати той старосвітський батюшка Кирика. Уявляєте собі — візьмем та й приrostе, пристане воляча шкура й до вашого старечого тіла. А який же це, вибачте на слові, сенатор, у волячій шкурі, з рогами, з довгим хвостом! Це вже, на мій погляд, карикатура з натури, опудало на вгороді, щоб горобців лякати.

Отже, ще раз кажу: не сходьте даром паром! А нам своє робить. Будувати нове, радісне життя, рости і процвітати на радість і щастя нинішніх і грядущих поколінь радянського народу!

От по цій мові й бувайте здорові!

Федір МАКІВЧУК.

НАРІКАНЬ НЕ БУДЕ

ВОРОШИЛОВГРАДСЬКА область. [Кор. ТАП]. «Нам нерегулярно доставляється кореспонденція. Буває, приносить листоноша газети за кілька днів, а вони і в поштову скриньку не вміщуються», — поскаржились Телеграфному Агентству Перця жителі с. Воєводівки Кремінського району.

— Найближчим часом, — запевнили кореспондента ТАП зв'язківці, — ми забезпечимо усіх воєводівських адресатів такими поштовими скриньками, в які можна буде клати кореспонденцію не те, що за кілька днів,

а навіть за кілька тижнів. Сподіваємося, після цього нарікань не буде.

ФУНДАМЕНТАЛЬНА СПОРУДА

ВІННИЦЬКА область. [Кор. ТАП]. Дванадцятий рік ведеться будівництво клубу в с. Супрунівці Кам'янець-Подільського району. «Це у нас фундаментальна споруда!» — похвалилося кореспондентові ТАП правління колгоспу ім. Щорса. «Називають її так, бо за дванадцять років тут побудовано тільки фундамент», — уточнила молодь села.

НЕХАЙ СКАРЖИТЬСЯ

КІРОВОГРАДСЬКА область. [Кор. ТАП]. Куди тільки не скаржився жи-

тель селища Олександровки Я. Й. Стєценко на працівників місцевого універмагу, культмагу, магазину господарчих товарів, які сотнями кілограмів вивозять на звалище обгорклій папір. Газета «Советская торговля» навіть замікнула з цього приводу на друкувала. А торговельники — нуль уваги.

— Ми спеціально не реагуємо на критику Я. Й. Стєценка, — пояснили вони кореспондентові ТАП. — Нехай скаржиться. І чим частіше, тим краще. Ми тоді матимемо більше підстав і його звинуватити у тому, що, пишучи скарги, він теж не береже папір.

Телеграфне
Агентство
ПЕРЦЯ

ПРИГОДИ НА ДОШІ АРІРОВА

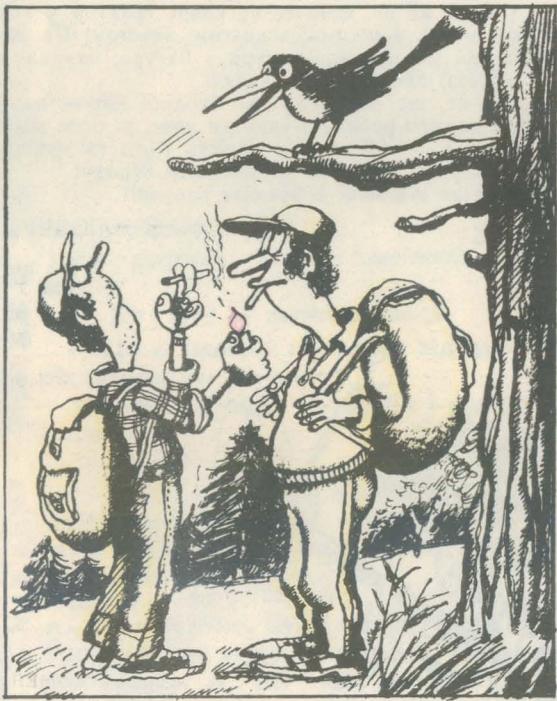
Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

З вілазки.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Дома теж можна непогано влаштувати майвку.

Мал. А. БОРДУНІСА

— У піжмурки ви, Іванюго, грати не будете! Вас і так не завжди побачиш на роботі.

— Ну, хто там ще?! От публіка — навіть тут не дадуть спокійно посидіти!

Водії автотранспортного підприємства Київської обслуговчої спілки Зайкін та Каревський виришили збути крадене. Вони зупинили на околиці села машину, вщерть наповнену листами дюралюмінію, і запропонували першому стрічному:

— Чудове покриття для хат! Дах буде, мов лялечка! Стоятиме тисячу років! За півціни продаємо!

Перший стрічний з подивом зиркнув на водіїв, підозріло оглянув те, що пропонувалося.

ЗА ПІВЦІНИ

— Так це ж метал, з якого літаки роблять? — виявив він свою ерудицію.

— Правильно, і твоя хата сябитиме, мов крило літака, усім на заздрість, — заохочували його злодії.

— Та-а-ак! — філософськи почухав потилицю чоловік і запітально глянув на односельчан, які збиралися біля машини.

— Але я не чула, щоб цим, як його, алюмінієм дах покривали, — зауважила тітка Олена.

— А я і в продажу такого не бачив, — розважливо докинув Михайло Іванович.

— Мабуть, крадене, — висловив хтось припущення.

І тут зчинився такий гвалт, що водії позадкували до машини.

— Треба дільничного гукнути! Ач які знайшлися! Крадене здумали нам збувати!

За злодіями тільки загуло. Вони вже летіли в інше село...

Звичайно, можна домалювати логічний кінець цієї зворушливої історії. І в другому, і в третьому, і в четвертому селях на злодіїв чекав такий самий або майже такий самий прийом. Морально спустошенні, фізично знесилені, в страшних муках каяття, вони вирішили повернутися на підприємство і віддати назад крадене...

Прочитавши ці рядки, читачі скептично посміхнуться. Мовляв, отак ми й повірили — злодії крадене повернули! А скажіть, шановні читачі, що було б робити злодіям, якби ніхто в них не купував краденого? Мабуть, сумно стало б їм жити на світі і довелося, хоч-не-хоч, перекваліфіковуватися на порядних людей. Проте, як іноді

кажуть, подекуди ще трапляються любителі «лівого товару». Тому і картинка, змальована на початку розповіді, насправді виглядала дещо інакше. Тобто антураж був той самий: околиця села Пальчики Бахмацького району Чернігівської області, машина, вщерть наповнена дюралюмінієм. І люди юрмілися біля машини. І справді вигукували щось, але, на жаль, не ті фрази, які ми їм хотіли б приписати.

Наприклад, тітка Олена, а за паспортом Оле-

Або — витягнув такий годинник! А чомусь іноді наші добропорядні знайомі вважають для себе навіть престижним похвалитися тим, що купили щасливим випадком:

— Уявляєш, жахливо повезло — за півціни придбав новенький, ще фарбою пахне, магнітофончик! Хоч і без паспорта, зате працею, як звір!

— Не повіриш, поталанило винятково — зовсім дешево відхопив дві раковини! Хлопець з будови запропонував!

— Як ти гадаєш, скільки я заплатив одному типові за тридцять талонів на бензин?

Звичайно ніхто не відгадає, бо ціна справді мізерна. Бо той, хто продає крадене, поспішає збути «лівий» товар, — як правило, поступається...

А ми продовжуємо вести з нашим знайомим таку собі світську бесіду, наче нічого не сталося, наче оті «хвальки» не є за нашими законами співучасниками злочину.

І дивна річ, якщо хтось із жителів вищеназваних сіл, приміром, украде у сусіда курку, йому і його нащадкам згадуватимуть це аж до сьомого коліна. А зайти з хлібом і сіллю в хату, побудовану з краденого будівельного матеріалу, вважається цілком нормальним. Бо, мовляв, не сам же господар крав. А те, що він купував крадене, — то про це на дошках чи там цеглині не написано.

Звичайно, на цеглині чи дошці не стоять тавро «украдене». І ті, що збувають товари, не сповіщають про це через мегафон. Але переважна більшість тих, хто купує, чудово згадується про джерело подібної комерції. Та їх часом так засліплює перспектива легкого збагачення, що вони подалі відкидають оті згадки. Навіть якщо згадки підтверджуються назвою заводу-виготовлювача і його адресою. Як це було з вищезгаданим дюралюмініем. На кожному листі, крім адреси підприємства, було визначенено наявність номер партії дюралю.

І при цьому при всьому ніхто не потрудився поставити під сумнів законність подібної операції. До отих «ніхто», на жаль, належить не тільки громадськість, а й цілком офіційні органи, що покликані боротися з правопорушеннями. Бо, щодня проходячи повз оті близкі хати і паркані, не треба бути особливими мудрагелями, щоб зрозуміти: подібний будівельний матеріал в сусідній крамниці, навіть у спеціалізованому госпмазі не продається.

Ми активно боремося з розкрадачами соціалістичної власності. Терпляче виховуємо, суورو караємо. І дивуємось, що й досі розкрадачі, носії страшного зла, не вимерли, мов мамонти. І при цьому прямо чи побічно потураємо тим, хто, власне, стимулює крадіжки, — любителів погріти руки на «лівому» товарі, потураємо своїм лібералізмом. Забуваючи при цьому, що саме вони і породжують злодійство.

М. МАЙБОЖЕНКО,
член Київського міського суду.
Ю. ПРОКОПЕНКО.

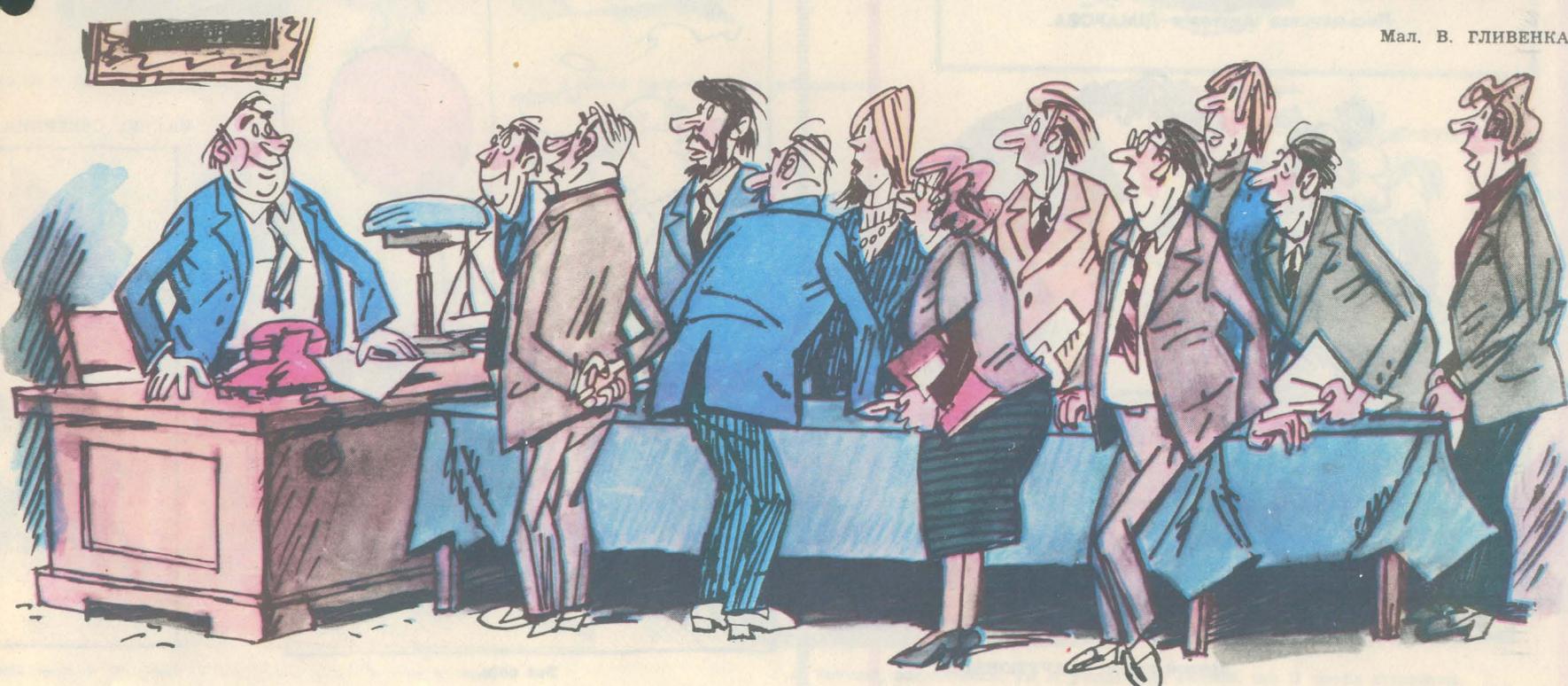

на Анатоліївна Завадко, зовсім не висловлювала сумнівів щодо походження привезеного дюралюмінію. Вона нахапала собі найбільшу кількість листів і покрила ними не лише дах, а навіть оббила стіни хати. А мудрий Михайло Іванович — теж цілком реальна особа на прізвище Дуцина. Тільки насправді він і не збирався гудити крадіїв. Натомість він завзято торгувався з ними, поки не виторгував собі той дюралюміній усього за тисячу карбованців...

Жителі села Обмачево теж добре торгувалися з крадіями. Скажімо, Андріяко О. К. придбала в них 39 листів дюралюмінію вдвічі дешевше державної ціни. Брагинець М. І. за 24 металеві листи замість тисячі з гаком карбованців заплатив лише шістсот. Поталанило також Башку Г. Д., Шовгуну С. А., Пастушенку М. Т. Таке щастя привалило! Дюралюміній за безцінь вторгували. Та найкраща за всіх умів торгуватися житель селища Батурик Мовлян М. О. Сорок листів вартістю близько трьох тисяч він купив за якихось 960 карбованців...

Мабуть, не варто втомлювати читача переліком усіх тих, хто купував крадений дюралюміній. Досить сказати, що злодії збули тільки в селях Бахмацького району краденого металу на суму 200 тисяч карбованців! Ним покривали дахи, з нього робили паркані, ним оздоблювали стіни хат. І ні в кого з власників тих унікальних дахів, парканів, стін не шкрабло на душі, нікого не гризло сумління, що вони — співучасники злочину.

Хто і коли чув, щоб злодій хвалився своїми «подвигами»? Мовляв, поцупив таку шубку!

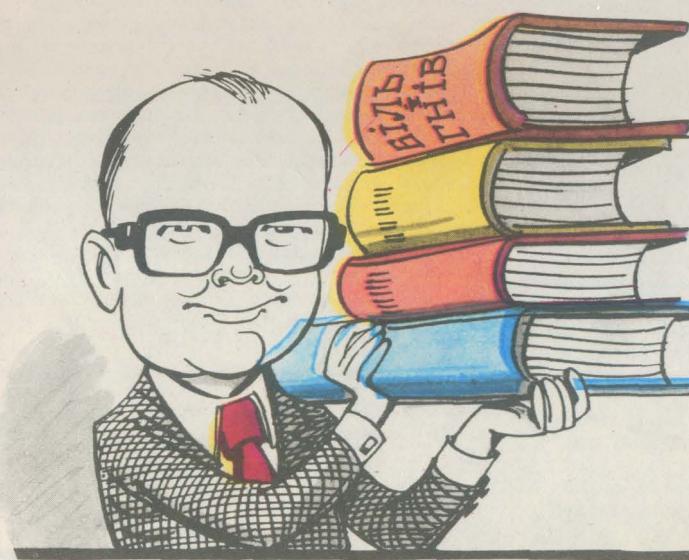

— Тепер, я сподіваюсь, ми не будемо засиджуватися.

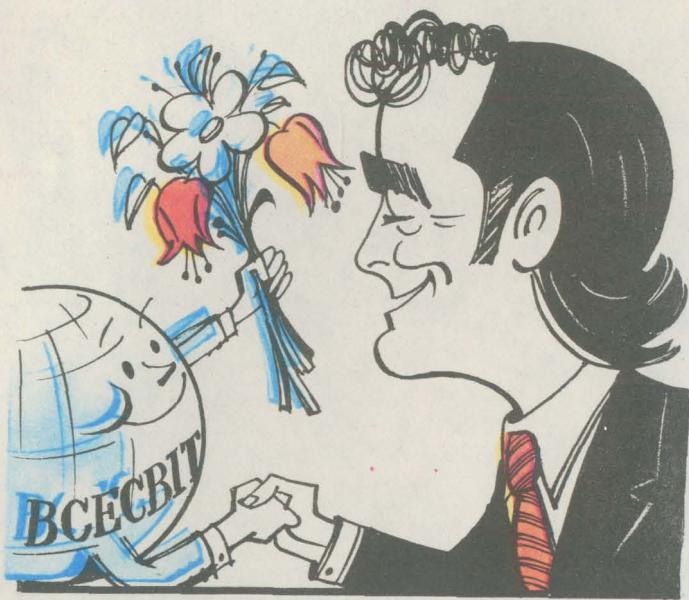
ПОЗДОРОВЛЯЄМО НОВИХ ЛАУРЕАТІВ
ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УРСР
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Народну артистку СРСР Аду РОГОВЦЕВУ.

Письменника Анатолія ДІМАРОВА.

Письменника Віталія КОРОТИЧА.

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯНЦА

Троє стояли з кухлями в руках і смулили пиво. Пиво мало яскраво виражений колір помий, бо присмачили вони його пляшкою вермуту: на горліку брові не вистачало. До того ж, був ранок, а хіба люди, що себе поважають, починають день з горлікі?

Говорили про те, про се, а в основному про неприємності. Говорили в основному двое, третій лише підтакував, бо всі його подібні неприємності залишилися на деякий період у минулому часі. Справа в тому, що позавчора його вдвадцять вигнали з роботи за пияницу і прогули, і перш ніж підшукувати тринацятє місце роботи, він безтурботно кейфував. Проблема трудоваштування не дуже його непокійла, бо коли розібралися навіть не дуже тверезо, ніякої проблеми не було. Хвалили бога, живемо не при проклятому капіталізмі, що таке безробіття, не знаємо, не людина мусить шукати роботу, а робота людину. Отож можна було з наслодом смакувати пиво помийного кольору і з патріотичним зверненістю ставитися до клопотів, які не покоїли його колег.

— Котя година? — запитав один із них двох, які поки що на законних підставах могли вважати себе трудящими людьми.

«Патріот», який з невідомих причин (і сам дивувався) досі не пропив годинника, закотвив вишуканим жестом рукав:

— Десять хвилин на десяту.

— Ну, мій бригадир розгавкається, ну, розгавкається! Зараз почне виступати: «Прогул! Запізнення! Тру-

бова дисципліна!» Словом: «в грекіском зале», як Райкін казав. Отож, ще по черепушці і врозкі. До вечора. А то ще премії позбавлять.

— Не мають права, — з юридичним алломбом зауважив «патріот».

— Правильно, не мають права, — підтримав його третій з цієї джентльменської компанії. — От ти, Петю, кажеш, що твоє начальство лається. А наш садист, начальник цеху, коли б лаявся, я б туло лайку як музику слухав, а то взяв жахливу моду вимагати пояснювальну записку кожного разу, як запізнишся чи прогулаєш. І що найстрашніше, не кричить, не лається, а любізно так: «А тепер сідайте і пишіть пояснювальну записку!» Відмовляєшся, я, мовляв, завтра принесу, дома напишу. Слухати нічого не хоче: сідай прямо в цеху і пиши. Іншим разом до кінця зміни пишемо.

— Під час роботи?

— А то! Бракувало тільки, щоб я в обідню перерву писав чи після ро-

боти. Що я — школляр, якого за невиконання домашнього завдання без обиду залишили? Сідаю і під час роботи пишу. Правда, е такі, що бурчать: «Ми за твого вкалумо, а він поясмеником заделався!»

— Люди бувають різні, на всіх не вгодиш, — філософськи сказав «патріот».

— І ю ж ти пишеш? — поцікавився той, котого просто лаяли, не вимагаючи від нового ніяких пояснювальних записок.

— Та різне пишу. День на день не переходить. Сьогодні одне, завтраг друге, після завтра третє. Спершу, по-кін руки не набив, ах чуб свердлом стане, мушки в очах літають, поки напишиш. А згодом вигавкаєш. Яку хочеш напишу, ще й іншому продиктую. Не за так, звичайно. За спасибі тато маму не цілує. Моя такса: сто гривень.

— Іде по-божеському, — сказав той, якого просто лаяли, не вимагаючи від нового пояснювальні записки.

— А то! Є такі тупі, що двох слів

докупи зв'язати не вміють, у них не пояснювальна записка виходить, а чорті й що. Такий і півлітра не пошкодує, щоб тільки йому пояснювальну записку продиктували. Повірите, у нас інших разом, в основному після получки, прогресивки, премії, після свят і вихідних, не один над тими пояснювальними записками крекче. Я колись теж крекав. Іншим разом думав собі: краще б мене прогресивки позбавили, ніж още приті на панером.

— Не мають права, — переконано сказав «патріот».

— А то! Тільки тепер, кажу ж, так руки набив, що мені пояснювальну записку написати, однаково, що цей кухоль випили.

— Шо ж ти пишеш?

— Як коли. Коли до чого натхнення. Можна хоча б так... — він зачлютив очі і почав шпарити як по писаному: — Я, такий-то, такого-то числа, такого-то місяця, такого-то року. Іхав вранці на роботу автобусом, маршрутом таким-то, номер ав-

тобуса такий-то. Автобус обламався о такий-то годині, стільки-то хвилин, на такий-то вулиці. В цей час у нього врівся такий-то автомобіль (можна писати «Москвич», можна «Жигулі», можна «Запорожець», все одно перевірять ніхто не буде), і такий-то автомобіль, який о такий-то годині, стільки-то хвилин прибув на таку-то вулицю, на місце пригоди, записав мене у свідки. Поки я сівчиив минуло стільки-то часу, внаслідок чого, я на стільки-то запізнився. Підпис, дата і все.

— І все? Ну, а от, скажімо, запах від тебе?

— Ну, коли запах занюхав, то на запах окрема пояснювальна записка полагається. Як правило, я пишу, що коли давав свідчення, автомобіль на холодному вітрі, від того у мене розболявся зуб (я й дуло в зубі показую), зубного лікаря на місці не виявилось, а медсестра поклали мені на зуб ватки із спиртом. Звідти запах.

— І не перевіряє?

— Та ти що! Хіба у нього часу вистачить щодня цілу купу пояснювальних записок перевіряти? Він їх збирає і акуратненько так у спеціальну течку складає. Він і читати їх не встигає, не те, що перевіряти. І коли б у мене свиняча сівость була, то я б кожного дня одне і те саме писав. Так дехто й робить. Але мені самому нецікаво. Що цікавого — щодня брехати, ніби твій автобус у аварію вскочив? От одного дня я пишу, що автобус обламався, другого дня, що бабуся через вулицю переводив, вона ж знецпритомніла, беркцинула-

ся на тротуар, довелося швидку допомогу викликати, третього дня, що мене в школу викликали...

— А хіба...

— А звідки він знає, що мій Толик тільки-но в дитсадок пішов? Знаю, що я таки, пояснювальні записи, котрі на запах, окремі, я теж різноманітчу. Одного дня — зуб, другого дня — горло, мовляв, полоскання на спирту виливали, третього дні чесно зізнаюся, що жінчиного брата проводжав.

— А хіба...

— Та немає в моєї жінки ніякого брата! Це я в тому розумінні чесно, що так і пиш: змушений був випити на вокзалі. Мовляв, десять років не бачилися, а тепер він так далеко завербувався, що ще десять не побачимося, мусив я випити чи ні? Ну, ще я йому на словах пояснюю, бо сівость маю, а що я там пишу, він одніково не читає. Я б там взагалі міг бути, як у букварі, написати: «Мама міла Маню». І то б зійшло з рук. Ну, ще по кухлику і врозкі. Тебе лягутимуть, мені від пояснювальної не відкрутитися...

— Ех, немає чим присмачити!

— Нічого! Увечері все оформимо, сьогодні нам прогресивку дають!

...Через кілька годин зустрілися на тому ж місці:

— Ну, що ти сьогодні писав. Моя

начальнику цеху не дів було. Він сам писав. Від нього зажадали письмових пояснень: чому в нашему цеху такий високий процент прогулів. Ну, хто в гастроюном злігає?

Микола БІЛКУН.

КАНЦЕЛЯРІЯ

боти. Що я — школляр, якого за невиконання домашнього завдання без обиду залишили? Сідаю і під час роботи пишу. Правда, у них не пояснювальна записка виходить, а чорті й що. Такий і півлітра не пошкодує, щоб тільки йому пояснювальну записку продиктували. Повірите, у нас інших разом, в основному після получки, прогресивки, премії, після свят і вихідних, не один над тими пояснювальними записками крекче. Я колись теж крекав. Іншим разом думав собі: краще б мене прогресивки позбавили, ніж още приті на панером.

— Не мають права, — переконано сказав «патріот».

— А то! Тільки тепер, кажу ж, так руки набив, що мені пояснювальну записку написати, однаково, що цей кухоль випили.

— Шо ж ти пишеш?

— Як коли. Коли до чого натхнення. Можна хоча б так... — він зачлютив очі і почав шпарити як по писаному: — Я, такий-то, такого-то числа, такого-то місяця, такого-то року. Іхав вранці на роботу автобусом, маршрутом таким-то, номер ав-

тобуса такий-то. Автобус обламався

о такий-то годині, стільки-то хвилин, на такий-то вулиці. В цей час у нього врівся такий-то автомобіль (можна писати «Москвич», можна «Жигулі», можна «Запорожець», все одно перевірять ніхто не буде), і такий-то автомобіль, який о такий-то годині, стільки-то хвилин прибув на таку-то вулицю, на місце пригоди, записав мене у свідки. Поки я сівчиив минуло стільки-то часу, внаслідок чого, я на стільки-то запізнився. Підпис, дата і все.

— І все? Ну, а от, скажімо, запах від тебе?

— Ну, коли запах занюхав, то на запах окрема пояснювальна записка полагається. Як правило, я пишу, що коли давав свідчення, автомобіль на холодному вітрі, від того у мене розболявся зуб (я й дуло в зубі показую), зубного лікаря на місці не виявилось, а медсестра поклали мені на зуб ватки із спиртом. Звідти запах.

— І не перевіряє?

— Та ти що! Хіба у нього часу вистачить щодня цілу купу пояснювальних записок перевіряти? Він їх збирає і акуратненько так у спеціальну течку складає. Він і читати їх не встигає, не те, що перевіряти. І коли б у мене свиняча сівость була, то я б кожного дня одне і те саме писав. Так дехто й робить. Але мені самому нецікаво. Що цікавого — щодня брехати, ніби твій автобус у аварію вскочив? От одного дня я пишу, що автобус обламався, другого дня, що бабуся через вулицю переводив, вона ж знецпритомніла, беркцинула-

ся на тротуар, довелося швидку допомогу викликати, третього дня, що мене в школу викликали...

— А хіба...

— Та немає в моєї жінки ніякого брата! Це я в тому розумінні чесно, що так і пиш: змушений був випити на вокзалі. Мовляв, десять років не бачилися, а тепер він так далеко завербувався, що ще десять не побачимося, мусив я випити чи ні? Ну, ще я йому на словах пояснюю, бо сівость маю, а що я там пишу, він одніково не читає. Я б там взагалі міг бути, як у букварі, написати: «Мама міла Маню». І то б зійшло з рук. Ну, ще по кухлику і врозкі. Тебе лягутимуть, мені від пояснювальної не відкрутитися...

— Ех, немає чим присмачити!

— Нічого! Увечері все оформимо, сьогодні нам прогресивку дають!

...Через кілька годин зустрілися на тому ж місці:

— Ну, що ти сьогодні писав. Моя

начальнику цеху не дів було. Він сам писав. Від нього зажадали письмових пояснень: чому в нашему цеху такий високий процент прогулів. Ну, хто в гастроюном злігає?

Микола БІЛКУН.

— Татусю, заспокоїся. Ти ж учора сам сказав, що її треба замочити.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Господи, а де ж коляска з сином?

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— І довго ти в пішаках збиралася ходити?

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Без слів.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Ми з татком нашходили. Він вилив усе вино, а я з'їв уесь торт.

Мал. В. ПЕТРЕНКА (Вінниця)

— Татусю, заспокоїся. Ти ж учора сам сказав, що

НОТАТКИ ПРО ТХНІ ПОРЯДКИ

БУЛО Б ТОЧНІШЕ...

Не рік та й не два існує на білому світі така собі організація Інтерпол — міжнародне об'єднання поліцейських служб капіталістичних країн. Свого часу вона була досить спритною — не давала спокою усіляким карним злочинцям, які, замітаючи за собою сліди, переховувалися то в одній, то в другій країні.

Тепер не ті часи настали — злочинні усе додороги підскукає, а Інтерпол ніяк за нею не встигає. І то не тільки тому, що злочинці спрятілися в столиці. Є й інша причина: не до карних злочинців тепер Інтерпол, а в нього інші турботи. А як саме, стало відомо ширший громадськості після однієї наради в Лондоні.

З'їхались були туди майстри поліцейської служби як із 17 країн. З'їхались, як зазначалося в програмі тієї наради, щоб обмінятися досвідом.

Ви, либонь, гадаєте, що йшлося про досвід боротьби з банківськими грабіжниками, з викрадачами дітей, із гвалтівниками та вбивцями, з

торговцями наркотиками, викрадачами музеїв цінностей, з... Та годі й перерахувати усіх мокливих клієнтів Інтерполу! А, врешті, й перерахувати їх тут не треба. Бо, виявляється, йшлося в Лондоні на нараді зовсім не про них. Йшлося про досвід «контролю над демонстраціями та іншими заворушеннями».

У центрі уваги був виступ представника Сполучених Штатів, хоча офіційно ця країна й не брала участі в лондонській нараді.

Переказують, що часу на тій зустрічі марно не гаяли — не тільки поговорили, а й виробили спеціальні рекомендації, як боротися із тими «заворушеннями». Тепер ті рекомендації вивчають для практичного вжитку в усіх країнах, що входять до Інтерполу.

А втім, назва — Інтерпол, здається, вже застаріла: з огляду на теперішню практику цієї організації точніше було б називати її Інтержандаром. Саме таку назув пропонує англійська газета «Морнінг стар». І має цілковиту рацію.

I сміх, i гріх

ДО ПИТАННЯ ПРО КЕРІВНИЦТВО

Свого часу співпрацівниця американського журналу «Макколз» автор політичних репортажів Міра Макферсон у заголовок однієї із своїх статей внесла запитання: чи справді Розалин Картер керує державою? І, либонь, не безпідставно. Беручи в дужині годінного президента Інтер'ю, журналістка поцікавилася, чи мала вона якесь відношення до звільнення з посади Джозефа Каліфano — одного з видних членів адміністрації Картера. На це президентова дружина сказала: «Взагалі то не я прийняла це рішення. Я дозволила Джімкі прийняти це рішення».

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

З ПОЇЗДКИ ПО СРСР

— Шеф, по-моєму, в Радянському Союзі винайшли машину часу.
— З чого ви взяли?
— Багато робітників у них уже виконують план вісімдесят другого року.

ЗАКОННА ЦІКАВІСТЬ

Якось, перед американцями виступаючи, південноафриканський міністр із питань співробітництва і розвитку Пітер Коорнгоф заявив, що в ПАР «апартейд — мертвий», чим здівував навіть своїх, звиклих до подібних словесних викрутасів, колег. Та коли колеги хихкнули тільки подумки, то противники не змовчали. Зокрема, генеральний секретар Ради церков ПАР епископ Десмонд Туту цілком резонно зауважив: «Якщо апартейд мертвий, то, будь ласка, запросіть мене на похорон: я хочу побачити труп».

ГУМОРЕСКА

На Андрія Васильовича Ступака написали анонімку.

— Ось вам, будь ласка! — прочитавши, директор передав її голові завкому. — Існуєт лише що людці! Дурниця! Абсолютна дурниця! Все це вигадки. Вірити і на шелаг цій писульці не можна!

— Безумовно. Хочь заздрить Андрію Васильовичу, от і вирішив забруднити людину, — сердито похідив головою голова завкому. — Тільки він не врахував ситуацію.

— Та я Васильовича двадцять років знаю! — обурено вигукнув начальник цеху, дочитуючи останні слова анонімки. — Винятково порядна людина!

— От і вирішили, — підбив підсумок директор. — Оскільки ж сигнал надійшов, заради формальності треба викликати самого Ступака. Поговоримо. Обмікуюмо. Тим самим покладемо край цій брудній писанині.

На виклик керівництва Андрій Васильович з'явився негайно.

— Тут ось на вас анонімка прийшла. Звинувачуют бозна у чому. У зловживанні службовим становищем. Начебто ви, коли наш завод одержав вагон шиферу, пустили його на ліво.

— Товаришу директор, — зблід Ступак. — Я до цього шиферу ніякого відношення не маю. І прибуваю він тоді, коли я у відрядженні був.

— Вірно, вірно. Я пам'ятаю, — заспокоїв його голова завкому. — Чиєсь брудна рука писонула, гадаючи одруті нас. Але ми свої кадри знаємо і цінуємо. Безумінно — це наскель.

— Точно, — підтримав начальник цеху. — Ти не сумніваєшся, Васильовичу.

— Знаємо ми тебе давно і кривдити не дозволимо. А інші могли б цю анонімку прийняти за чисту монету. Ти не переживай. Юрінда все це. Слухай, Васильовичу, а продавщиця хоч нічого була?

— Про це і говорити не варто, — махнув руками директор. — Тим більше, що до нарядів він має другорядне відношення.

— Звичайно. Інколи мені доводиться їх підпісувати. Але це буває дуже рідко, — розгублено пояснив Ступак.

— Ні, ні. Викиньте це з голови, Андрію Васильовичу, — по-дружньому поклав руку йому на плече голова завкому. — Ми у вас впевнені. Я і в тому, що ви не можете вести аморальне життя.

— Яке? — здригнувся Ступак.

— Аморальне, — повторив голова завкому. — Ну, мається на увазі — по жіночій лінії...

— Неймовірно, — обличив Ступака вкрилося рожевими плямами.

— От і ми так вважаємо. Та ѿ хто повірить, що ви, перебуваючи у відрядженні у Забородіці, з якою там продавщицею...

— Чого ти хвилюєшся, Васильовичу? Адже ми тебе чудово знаємо. Не було цього. Я ладен за тебе поручитися.

— От і чудово, — директор встав зі стільця, натякаючи тим самим, що все з'ясовано і нема про що більше говорити. — Всі вільні. — А ви, Андрію Васильовичу, на хвилинку залишіться.

Коли двері за головою завкому і начальником цеху зачинились, він наблизився до Ступака і неголосно сказав:

— Що ж це ви, Андрію Васильовичу, мене не непередали?

— Про що? — не зрозумів Ступак.

— Відносно шиферу. Я б теж листів з двістівів.

— Як ви можете? Ви вважаєте...

— Ну, ну, ну... Адже ж я так, по-дружньому.

Ступак війш від директорського кабінету. Він клекотав.

— Андрію Васильовичу, — у коридорі на нього чекав голова завкому. — У мене до вас особисте прохання. Але ви самі розумієте... Тет-а-тет.

— Що? — важко дихаючи, запитав Ступак.

— У вашому цеху працює мій племінник. Я відносно розінок. Якщо ви іншим, то, може, і яому...

— Та хто вам дав право..., — ледь вичавив з себе Ступак і рішуче пішов до виходу.

Лише по дорозі до цеху він трохи заспокоївся.

— Бачиш, які ще людці бувають, Васильовичу, — підійшов до нього начальник цеху. — Добре, що ми тебе давно знаємо і кривдити не дозволимо. А інші могли б цю анонімку прийняти за чисту монету. Ти не переживай. Юрінда все це. Слухай, Васильовичу, а продавщиця хоч нічого була?

— Ігор ЛАГОЗА.

НЕ НА ТУ БАБУСЮ НАСКОЧИВ

Мал. Р. САХАЛТУСА

— Ой, котику-братику, проклинаю той день, коли Червона Шапочка показала мені дорогу до своєї бабусі.

БАЙКИ В ПРОЗІ

ВОРОНА
І РЯБКО

— Що в тебе за звичка: вночі спиш, а цілісніків день надриваєшся, гавкаєш! — картала Ворона Рябка. — Невже надбавки до зарплати добиваєшся?

— Справа не в зарплаті! — обізвався на ті слова Рябко.

— А в чому ж?

— Як тобі відомо, сторожую я заморожений об'єкт. От і хочу таким чином звернути на нього увагу керівників тресту.

— Тю, дурний! Сидів би тут до пенсії й не рипався. Бо й мені доведеться з насидженім місцем попрощатись, — невдоволено закаркала Ворона.

— Я не твоєї вдачі, сусідко! А що ж до місця, то таких об'єктів у нашій окрузі немало є. Знайдеш, як схочеш!

ЗОЗУЛЯ

Прийшла Зозуля до Орла посаду просити.

— Що ж ти вміш робити? — спітав у неї Орел.

— Кувати, — із вдаваною скромністю відповіла Зозуля.

— Кування нам без надобності. Чи не маєш ще до чогось хисту?

— Люблю дітей, — не заінтринувшись, мовила Зозуля. — Жити без них не можу.

— От і гаразд! Іди в дитячий садок...

В. СОПРОНЮК.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

О

д

е

ж

и

н

о

р

у

т

и

з

о

ж

и

н

о

р

у

т

и

з

о

ж

и

н

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Була неділя. Добре поснідавши та гарно одягнувшись, заєць вийшов погуляти по лісу.

Після нічної грози сонечко світило тепло і ясно.

Іде заєць поважно, не поспішає, кругом роздивляється.

Аж раптом чує: «Хор-хор!.. «Хор-хор!..»

— Хто тут? — запитав заєць.

— Це я, їжак, — почулося від дуба, що ріс праворуч.

Зайчик підійшов до дуба і нікого не побачив.

— Де ти?

— Тут, — почулося десь знизу.

Придивився зайчик — бачить, аж унізу, в норі, їжачок порпається, щось тягне, важко сопе і хоркає.

— Як добре, зайчику, що ти надійшов. Допоможи мені, будь ласка. Горе в мене. Вночі залила вода мою нірку. Ледве сам врятувався. А всі мої запаси, що зібрали улітку, там залишилися. Сьогодні трохи підсохло, то хочу добро своє дістати звідти і перенести в нову хату. Самому важко, а вдвох ми швидко впораємося. Я тобі буду з нірки подавати, а ти складатимеш.

Зазирнув заєць в нірку, а там мокро, сиро, їжак весь в болоті. Подивився він

на свої нові штанці, чистенькі лапки і каже:

— Сам справишся, не буду я тут лапи бруднити.

Та й пішов собі геть.

А від дуба знову почулося: «Хор-хор!.. Хор-хор...», їжачок старався справитися сам зі своїм клопотом.

А заєць голову задер, живіт випнув, гордо так іде, під ноги не дивиться.

Не побачив і ями. Так і гепнув уніз. Яма ніби й не дуже глибока, а вибратися самому ніяк не можна. Скакав, скакав, геть із сил вибився. Почав кликати на допомогу,

Бачить — їжачок заглядає. Почув, видно. Прийшов на крик.

Просить заєць: «Подай мені лапку, я не можу сам вибратися».

— Мої лапки брудні, я ними своє добро з болота витягав. Ти свої чисті лапи об мої вимажеш.

Сказав так, повернувся й пішов. Тільки почув заєць, як затихають його кроки.

Довго ще просидів заєць у ямі. Не один раз подумав про те, як не допоміг їжачку у важку хвилину. Аж поки якось усе-таки не приловчився та не вискочив з ями. Вискочив — і тут же побіг їжачка шукати. Вибачатися.

Микола ЧОРНИЙ.

СКОРОМОВКА

На одного злого вовка
Полявала скоромовка.
Скоро вовка скоромовка,
Наче ловка мишоловка,
Упіймала — й на вірьовку.
Хай не бігає без толку,
А сидить, гризе морковку,
Вчить напам'ять скоромовку.

Людмила ОВДІЄНКО.

ЧЕКАННЯ...

Прийшла до фотографа
Кицька маленька
Та й до апарату
Підсіла близенько.
Цікавість її
Розгадати неважко:
Казав же фотограф,
Що вилетить пташка...

Семен ПИВОВАРОВ.

ЗВІДКИ ВІТЕР!

Вчив свого онука дід,
Як знайти швиденько схід;
Захід, південь, північ де —
Мов по маслу, діло йде!
Дід, нарешті, лоба вітер:
— Ну ж бо, звідки нині вітер?
Внук у відповідь: — Дива!
Як це звідки? З-за хліва!

Любов ГНІДЕЦЬ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Художньо-оформлювальні роботи завжди влітали в копійку. Фінансова служба царя Соломона була на межі інфарктного стану, коли дізналась, у що вилилося оздоблення палацу його величності. Тамешні шабашники взяли з монарха чималий гонорар — двадцять міст і поселень у землі Галілейській разом із нерухомістю, громадянами і хіміко-присадибами.

У наші дні за аналогічні діяння населеними пунктами вже не розраховуються. Нинішні дизайнери беруть гроши. А от щодо реагування нинішньої фінансової служби на сучасні гонорари за художньо-оформлювальні роботи, то воно лишилось таким же, як і в біблійські часи, — бухгалтери переважно хапаються за серце. Що правда, не всі.

Централізована бухгалтерія Львівського міського відділу народної освіти (при відсутності необхідного фонду заробітної плати для позаштатних працівників) нарахувала 16.200 карбованців зарплати приватним особам В. П. Свежинському, Ю. А. Родзевичу та Б. Б. Булгакову за виконання художньо-оформлювальних робіт в актовому залі школи-інтернату № 2. Договір про це уклав її директор В. М. Гомов, а затвердило міськво.

Дизайниери працювали з піднесенням, про що говорить строк виконання замовлення: два місяці і десять днів (у царя Соломона — відповідно тринадцять років). Але не в тім справа. Коли попросили представників художньої ради Львівського відділення Спілки художників УРСР оцінити добробок вільнонайманих митців, виявилось, що освітяни зробили багатотисячну переплату. Але справа навіть не в тім. Для цікавих повідомимо, що у Львові є два комбінати — художньо-оформлювальний і художньо-виробничий, — перед якими якраз і стоїть завдання виконувати роботи, про котрі тут ідеться. До речі, Родзевич і Булгаков були на той час штатними працівниками одного з них і в табелях виходу на роботу мали спрівні вісімки.

З яких же все-такі фондів освітяни оплачують свою по-справжньому царську прихильність до дорогоцінних інтер'єрів? Адже вони не мають ні земель галілейських, ні просто спеціальних асигнувань. Все це так, але існують, наприклад, виді-

ЕФЕКТИ ДИЗАЙНЕРІВ

лені з міського бюджету кошти на оздоровлення дітей. Вони-то, як встановили ревізори, і пerekочували в кишенні «вільних художників». А дітям було рекомендовано наляти на спів. Як там? «Якщо хочеш бути здоровим...» От-от, особисте загартування — це прекрасний вихід із становища, якщо хочеш мати живописні стіни.

Потяг до монументалізму при оформленні службових кабінетів, залів для засідань і зака-пелків для відпочинку останнім часом став просто невідпорним. Зрозуміло, ніхто не проти того, щоб місця нашої роботи і дозвілля були прикрашені творами мистецтва. Але, по-перше, мистецтва, а по-друге, в рамках фінансової за-коності. Часом же яка-небудь таблиця «вхід» нагадує пишністю відзнаки Юлія Цезаря після триумфального походу в Галлію. Тут і мідь, і чеканка, і вензелі. А за який рахунок її ку-вали?

Виконком Луківської сільської Ради Самбірського району на кошти, виділені для придбання інвентаря у місцевій Будинок культури, виготовив стенді для свого приміщення. Робилося це теж з античним розмахом і коштувало майже три тисячі карбованців. Їх поділила між собою бригада з семи волонтерів. Ті ж, оформлені позаштатними працівниками, за оздоблення кімнати урочистих подій виплачено ще понад чотири тисячі карбованців. А на це пішли кошти, виділені з районного бюджету для капітального ремонту приміщення сільвиконкуму.

Представники сільської влади, як і львівські освітяни, чомусь не наважилися звернутися до фахівців із державної організації — Самбірської майстерні виробничого художньо-оформлювального комбінату, які на той час не були заван-

тажені роботою. Щоправда, кошторисно-фінансові розрахунки, згідно з якими проведено виплату за художні роботи, не позбавлені офіційної суворості. Вони зроблені на бланках Львівського художньо-виробничого комбінату Худфонду УРСР, підписаних самим головним художником О. В. Дащенком. На превеликий подив, згаданий живописець взагалі не працював у цьому комбінаті, а в той час скромно трудився в котромусь із львівських гастрономторгів.

Ця прикра неув'язка дісталася в Луках своєрідну назву — «ефект дизайнерів». Додамо, зного боку, що був ще й інший ефект, а саме: виконавцям робіт, як твердять спеціалісти, місцеві меценати переплатили більше двох тисяч карбо-ванців!

Ще цікавіший ефект залишили після себе у бухгалтеріях Хлопчицької і Купновицької сільських Рад оформлювачі з Самбірського міжколгоспного комбінату комунального господарства. У прескуранті, яким користувалися комунальники для визначення вартості роботи, вказано, що він є додатком № 2 до рішення облвиконкому від 19 липня 1968 року. Назви друкарні, номера замовлення та інших вихідних даних на прескуранті чомусь не було. Відповідальною за випуск вказана А. Афоніна — начальник відділу цін облпобутуправління. Звіркою примірника згаданого прескуранта з оригіналом встановлено деякі розходження. Так, ціна на написання цитат фактично затверджена за квадратний метр. Самбірчани ж при розрахунках брали за одиницю вимірювання квадратний дециметр, залишаючи вартість незмінною. Заробіток відразу зростав у сто разів!

На початку цього дослідження зазначено, що художньо-оформлювальні роботи завжди влітали в копійку. Вибачте, але це сказано несерйозно. Мова йде, як ми помітили, про тисячі і тисячі, наскубані любителями помпезності з різних кишень великого державного підкака. Це не ті десятки, що свого часу кидалися в дубові бочівки, у яких росли кабінетні пальми — атрибути марнотратників минулих часів. Нині розмах — монарший.

В. ПАЛЬЦУН.

Львівська область.

МІНІАТЮРИ

ЗНАЙШОВ РОДИЧІВ

— Купив я взимку дачу, як на зло.
А влітку... Уяві собі, Евмене,
І думки навіть досі не було,
Що стільки в місті родичів у мене.

СПРАВЕДЛИВИЙ ГНІВ

Розсердилася льоха і риє землю
рілом:
Улюблену калюжу вже зайнято
Гаврилом.

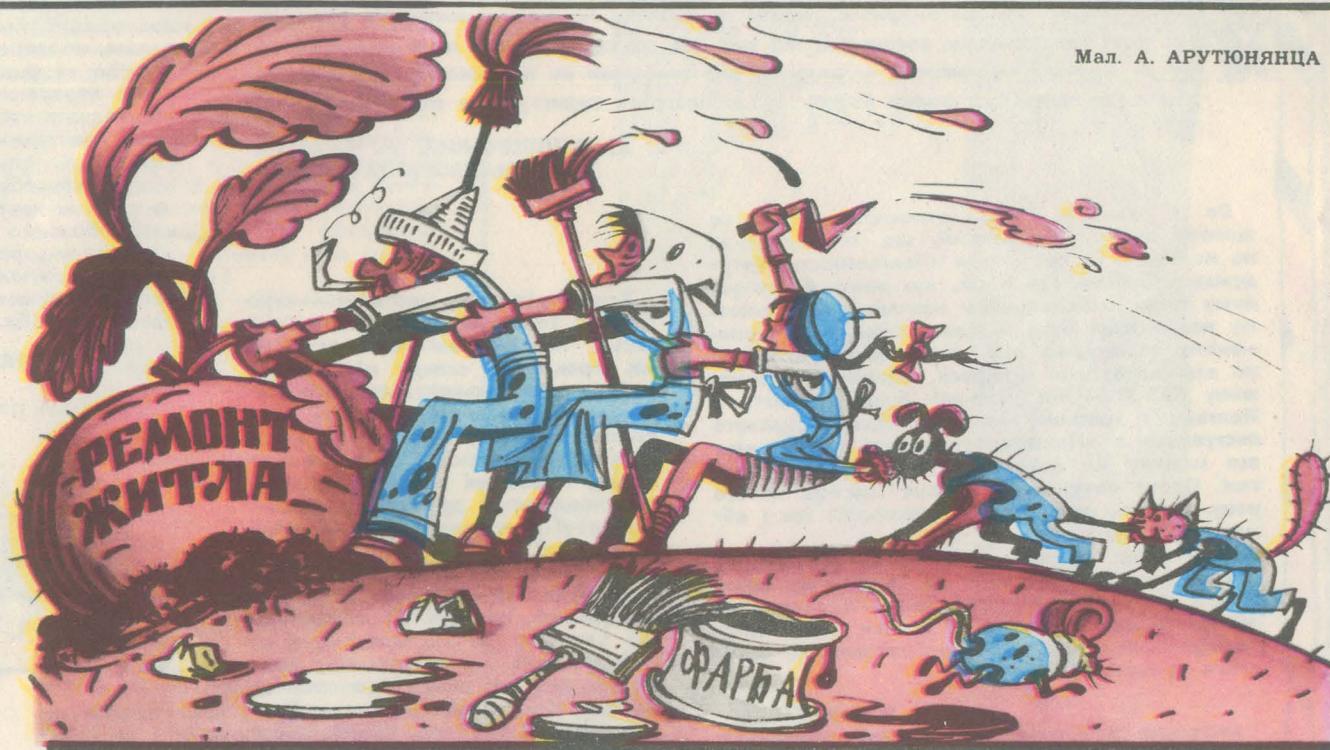
СКРІПКА

— Якби не я, що б з доповіддю
сталось?
У ній нічого б купи не трималось.

Марко МЕЛАМЕД.

КОНТЕКСТИ

- Виправився: кинув піти, кинув курити, кинув дружину.
  - Об'ява: «Шукаю вільний п'єдестал».
  - Духовий оркестр вилетів у трубу.
- Андрій КРИЖАНІВСЬКИЙ.

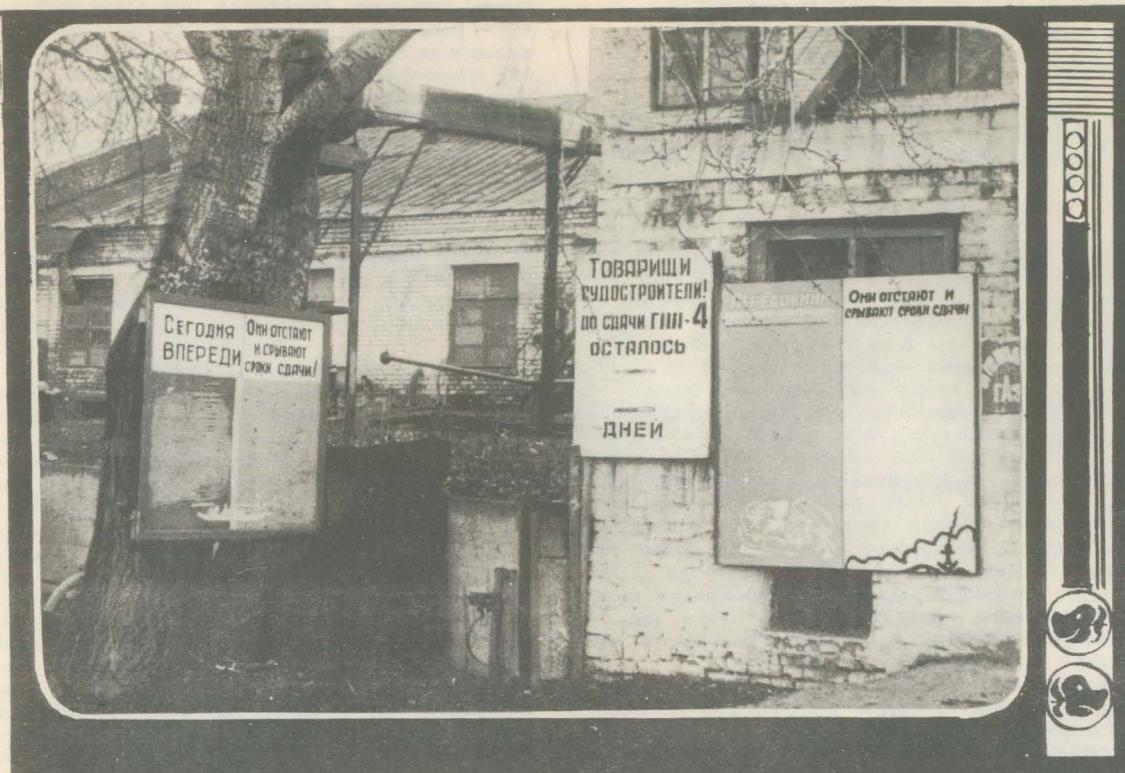

Без слів.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Справи в Ірпінському ремонтно-будівельному управлінні № 1 були, прямо скажемо, не близкі. План горів. Премію і не пахло. А її так хотілося одержати. Що ж робити! Саме про це була розмова у виконробів РБУ-1 Пономаренка, Конюха, Москаленка і Заболотного, коли вони зібрались разом. Поговорили і вирішили: план виконати. І виконали. Навіть із перевершеннем. За що, звичайно, і премія повинна бути. Тільки план отої виконали на папері, зробивши чимали приліски. Про таке оперативне окозамілювання писалось у листі, що надійшов до редакції.

На прохання Перця Київська обласна прокуратура розглянула заяву і повідомила, що за вказаними фактами було порушене кримінальну справу, яку розглянув народний суд міста Ірпіня. Вироком суду виконробів Пономаренка, Конюха, Москаленка та Заболотного за зловживання службовим становищем, фальсифікацію документів та халатність засуджено до одного року виправничих робіт з утриманням 10—20 процентів зарплати. Звинуватців також стягнуто 5657 крб. незаконно одержаних премій.

Добриден, шановні телеглядачі! Тема нашої сьогоднішньої передачі: «Зростання трудової віддачі завдяки наочній агітації та оперативній інформації». Передачу підготували та вам люб'язно її показати допомогли нам адміністрація, партійна та профспілкова організації Запорізького судноремонтного і суднобудівного заводу. Це завдяки їхнім старанням та невтомним піклуванням висять тут щити чудові — здорові та загадкові. Вельми вони на себе увагу звертають й на трудовий ентузіазм, безперечно, впливають. Бо кожен може до них підійти і своє прізвище сюди занести, в яку графу йому заманеться. І хай тільки хто придереться!

До справи цієї керівництво заводу залучає, як бачите, й живу природу. Залишається тільки питання — яку то користь для змагання дає оцей щит безмовний, суцільних загадок повний, не вчора, й не позавчора прибитий до осокоря міцними цвяхами здоровими — не менш як десиметровими? А може, то осокоря дає він якусь підпору?.. Спитати б у нього самого, так він же не скаже нічого. Попросимо ж інформації в самій адміністрації!

А з тим вам усім — до побачення! До нового телебачення!

Зручне Пере!

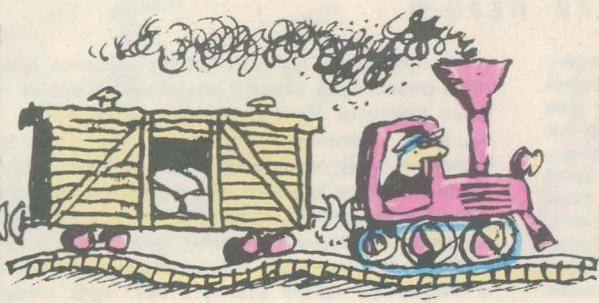
Уяви, що з тебе раптом почали брати плату за те, що в твоїй кімнаті стоїть, скажімо, фікус. Смішно! А от нам, мешканцям села Товща Дзержинського району на Житомирщині, зовсім не смішно. Бо маємо аналогічну ситуацію з телефонними апаратами, які вже рік як прикрашають наші хати. Іншого слова і не вживеш — жодного дня телефони не працювали. Зате районні зв'язківці регулярно беруть з нас плату за користування тими мовчунами.

А. ЯНИШЕВСЬКИЙ, М. ГАЛИГІН,
Л. НАДВОРНЮК та інші.

Як ти вважаєш, можна навчитися читати, не знаючи азбуки? Упевнений, що ти відповіси: не можна. А от працівники «Полтавапостачзбуту» думають інакше. Рів у тім, що нашому, створеному торік, міжшкільному навчально-виробничому комбінатові було виділено наряди на різноманітну техніку, на якій учні повинні освоювати азі майбутньої професії. Зокрема, автомашину ГАЗ-52-04 ми повинні були одержати з Полтави у третьому кварталі. Після тривалого листування з «Полтавапостачзбуту» повідомили, що машину ми одержимо в четвертому кварталі. Проте минуло вже кілька місяців нового року, а шість груп майбутніх шоферів так і обмежуються теорією.

Тому в нас і виникло прохання до полтавських постачальників: якщо вони не збираються виконувати свою обіцянку, то, може, порадять, як навчитися читати, не знаючи азбуки, себто стати кваліфікованим водієм, жодної хвилини не посидівши за кермом?

В. КОЛІСНИК,
заступник директора міжшкільногонавчально-виробничого комбінату по господарській частині.
Село Струча
Новоушицького району
Хмельницької області.

Хочеш дізнатися, що таке — чудо-техніки! Тоді приїди до нас у Генічеськ. Ти зможеш побачити, як ми, працівники складу мінеральних добрив Генічеської райсільгоспхімії, навчилися використовувати сільськогосподарську техніку, а конкретніше — трактори. Ми тягаемо ними... залізничні вагони. А як трактор ламається, дружно підставляємо плечі й штовхаемо вагон самотужки.

Спонукали нас додуматися до такого чуда будівельники СПМК, або спеціальні пересувні механізовані колони № 563 тресту «Генічеськільбуд», котрі мусили проходити під гізни шляхи до нашого складу від станції Партизані Придніпровської залізниці. Замість цього вони, без плану і профілю, поклали просто на землю рейки зі шпалами — і готово. А залізниця такого шляху прийняти, ясна річ, не може. Отож і надриваємо ми пупа, штовхаючи важелезні вагони з добривами, і розвантажуємо їх просто в грязюку, щоб запобігти шрафам за понаднормовий простій вагонів... А що ж керівництво будівельного тресту! А нічого!

ПОРОХОВИЙ, ЦИБА, ФРОЛОВ,
ЖИЛЕНКО, МИХАХОЗ — вантажники.
Херсонська область.

Прочитали ми у № 6 журналу за цей рік про те, що в селі Віножі на Вінниччині ніяк не збудують нового фельдшерсько-акушерського пункту, а старий знаходить у такій аварійній, обдергуваній хаті, що до нього заходить страшно.

Так ото хочемо сказати тобі, Пере: нічого страшного тут не бачимо. А от спробували б віножі зайти до нашої новозбудованої дільничної лікарні, яку Іршавська ПМК-22 здала до ладу в минулому році! До неї вже здалеку наближатися страшувато: огорожа й ворота виконані в похмуром стилі «тятя-лап», територія невпорядкована, а всередині... Усередині — холод собачий, бо система оплінення не працює, а вікнадвері перекошені і перехняблени. Стеля протикає, підлога така, що на ній не те що хворим, а й тренованим циркачам-еквілібрістам важко утриматися. Електропроводка держиться, як то кажуть, на чесному слові. На чиєму, спитаєш! Та на слові ж начальника тієї ПМК т. Маргіти, який кляється-божився перед членами приймальної комісії, що недоробки всі ці усуне.

Та не кожному чесному слову, мабуть, вірити треба. Особливо коли воно виходить з уст запеклого бракороба.

ЖИТЕЛІ СІЛ ПРИБОРЖАВСЬКОГО І ЛУКОВОГО.

Іршавський район на Закарпатті.

У кожному твоєму номері ми читаємо, як ти дася перцю бракоробам, окозамілювачам, безгосподарникам і т. д. А ми просимо, щоб ти підсипав... солі керівництву Солотвинського солерудника «Укрсільпрому». Але тільки тієї солі, яка надходить у торговельну мережу з цього солерудника (сорт II. ГОСТ-13830-68). Можливо, тоді керівництво пояснить нам, для чого її можна використовувати. Бо солити страви нею ніхто не наважується. Там стільки різних домішок, що дехто сприймає її не як сіль, а як бозна-що.

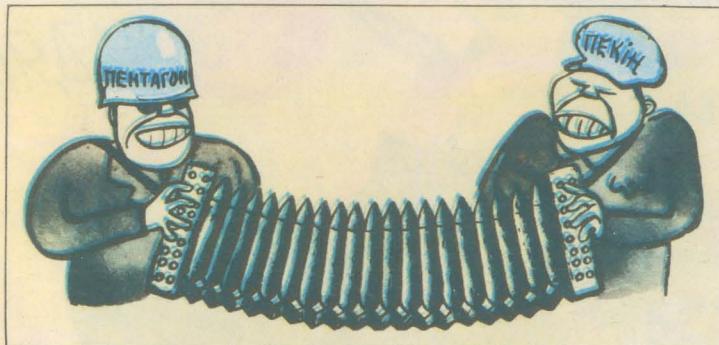
М. БОРОДАТИЙ,
голова побутової комісії заводського комітету Рокитнянського цукрозаводу.
Київська область.

ІНОЗЕМНА САТИРА

Малюнки з журналів: «РОГАЧ» — Братислава, «ДИ-КОБРАЗ» — Прага, «ЛУДАШ МАТІ» — Будапешт, «СТИР-ШЕЛ» — Софія.

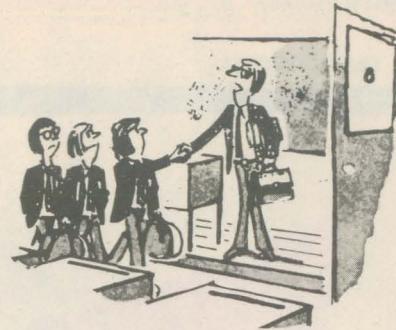

Ноша, котра з кожним роком стає все важчою і важчою.

Отсканировано reduktorer
для rutracker.org

Дует.

— Ну от ми й закінчили коледж.
Усього вам доброго, хлопці! Зустрінемося на біржі праці.

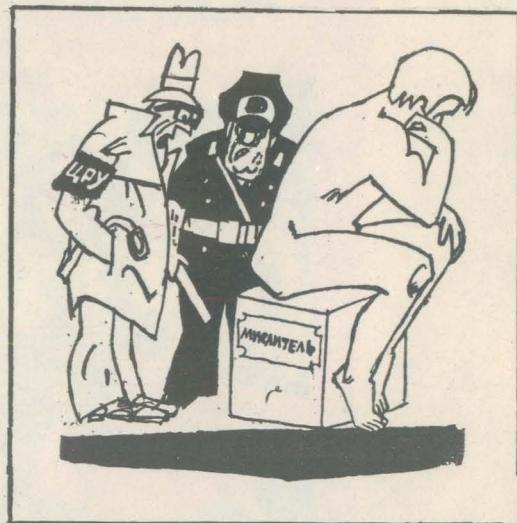
Без слів.

Без слів.

Два кінці американської дипломатії.

— Треба добре розібратися, які в нього мислі!

★ Про те, що керівники села Бутини [Львівська обл.] та місцевого колгоспу не хотіли помічати того, що місток через їхню річку Білу в аварійному стані, писалося у листі, надрукованому у № 21 «Перця» за минулій рік.

Голова виконкому Сокальської райради С. М. Комнатний повідомив редакцію, що згаданий місток, вже відремонтовано, а крім того, нинішнього року буде побудовано новий місток для пішоходів.

★ Раніше у лісовому масиві «Циганська дача», що біля селища Вапнярки, мешканці любили відпочивати, а тепер туди ніхто й не потижається, бо цей масив перетворено на звалище, куди вивозять сміття, виробничі відходи і різний

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

непотріб. Про це розповідалося у замітці «Кінець «Циганської дачі» [№ 22 журналу за 1980 рік].

Після виступу Перця начальник Вінницького обласного управління лісового господарства і лісозаготівель П. Т. Твердохліб повідомив, що нині сміття з лісу вивезено. Селищна Рада народних депутатів заборонила підприємствам, організаціям та жителям вивозити сміття до лісу. З метою створення умов для відпочинку трудящих протягом 1981 року планується побудувати у цьому лісовому масиві стоянку для автомашин, встановити лави, обладнати місця для розведення вогню тощо. Для поліпшення стану лісонасадження тут будуть проведені санітарні рубки лісу.

★ Жителі вулиці Лінійної [місто Боярка] поскаржилися Перцеві на те, що їм нерегулярно доставляють пошту.

Заступник начальника Київського обласного управління зв'язку І. П. Семененко повідомив редакцію, що таке становище дійсно мало місце, бо штат листоноші був не укомплектований. Нині становище виправлено, і пошта доставляється регулярно.

★ Вечорами на вулицях Сніжній та Карпатській у місті Івано-Франківську панує темрява, бо лампочки на ліхтарях давно вже поперегоряли, а про заміну їх ніхто не дбає. Такого листа надіслали редакції мешканці цих вулиць.

Після втручання в цю справу Перця голова виконкому Івано-Франківської міськради О. М. Бехтея повідомив, що усі зіпсовані електролампи замінено, і вулиці тепер освітлюються.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ,
С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Адрес редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

Журнал «Перець» № 8 (1098).
(на українському языку).
Іздательство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 17. 03. 81. Підписано до друку 01. 04. 81. БФ 12299. Формат видання 70×108/
Офсетний друк. Умовно-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 3.350.000. Зам. 01383.

© Журнал «Перець», 1981 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.
Ордена Леніна комбінат печаті издательства «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовский проспект, 94.

Адміністрація Рейгана знову порушила питання про розміщення нейтронної зброї в центральній Європі. Коли Картер намагався нав'язати народам Європи цю диявольську бомбу, в багатьох європейських країнах піднялася буря народного гніву. Картеру довелося відступити. Відродження цих планів має бути зустрінуто ще більшим народним рухом, і Рейгана, як і його попередників, треба примусити відступити.

З виступу на XXVI з'їзді КПРС Голови Правління Шведської робітничої партії товариша Рольфа Хагеля.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

Індекс 74393

СТАРУ ПОГУДКУ ТА НА НОВУ ДУДКУ